

Madetoja

Kullervo, op. 15; Symfoni nr. 2, op. 35;
Elegi, op. 4, nr. 1
Helsinki Filharmoniske Orkester,
dir. John Storgårds
Ondine ODE 1212-2 (62 minutter)
1 2 3 4 5 **6**   www.ondine.fi

De fleste finske komponister i første halvdel av det 20. århundre skylder

Sibelius enormt mye, ikke minst Madetoja. Men det finnes en individuell stemme her også, av en mer åpenlyst romantisk støpning enn Sibelius' – man kan forestille seg at han ville slått an i Hollywood. John Storgårds henter ut et kolossalt sveip av det symfoniske diktet *Kullervo* fra 1913, og Symfoni nr. 2 fra 1917-18 er varmhjertet musikk som jeg aldri har hørt bedre spilt – eller innspilt i mer umiddelbar lyd. Kanskje tar legionene av finske dirigenter som for tiden patruljerer gjennom verdens konsertsaler nå og da Madetoja med seg, i stedet for den obligatoriske Sibelius. Men ikke vent så lenge på å utforske denne praktfulle musikken.

Pärt

Adam's Lament; Beatus Petronius; Salve Regina; Statuit ei Domine; Alleluia-Tropos; L'Abbé Agathon; * ** Estonian Lullaby; ** Christmas Lullaby**
*Tui Hirv (sopran), *Rainer Vilu (baryton); Latvian Radio Choir; Vox Clamantis; Sinfonietta Riga;
**Estonian Philharmonic Chamber Choir, **Tallinn Chamber Orchestra,
dir. Tõnu Kaljuste
ECM New Series 2225 (68 minutter)
1 2 3 **4** 5 6   www.ecmrecords.com

Her er et nyttig overblikk over Arvo Pärts mindre korverk, skrevet mellom 1990 og 2011, da flere av de tidligere ble revidert. Alt her (praktfullt fremført av latviske og estiske krefter) er vakkert, tidvis utsøkt, skjønt man kunne kritisere mye av det for å være det samme som det var før. Men jeg fikk en åpenbaring da jeg lyttet til denne CDen: Det slo meg plutselig at det som mangler i Pärts musikk, er fornemmelsen av det individuelle. Han kunne hevde at det var hans mål, at han ikke er mer enn en håndverker som lovpriser sin gud, som en urmaker eller bøtker, men tross alt som er tiltrekkende på overflaten, antyder den upersonlige kvaliteten i musikken her noe kaldere dypere ned. Først ble jeg sjarmert, så ble jeg alarmert.

Lawo LWC1031 (63 minutter)
1 2 3 **4** 5 6   www.lawo.no

Jeg kan ikke huske å ha hørt musikk før av Kjell Habbestad (f. 1955, Bremnes på Bømlo), og så derfor frem til å stifte bekjentskap med den – og en god passacaglia blir min venn når som helst. Men etter å ha hørt på denne CDen var jeg ikke sikker på hvor jeg i det lange løp har den: noe av det er fantastisk, men det finnes også deler som er temmelig anonyme. Noe av orgelsuiten synes for eksempel å trå vannet, men den avsluttende «Iubilato» fanger

Habbestad

Gaudeamus, op. 79; Introduction & Passacaglia, op. 18; Orgelkoral: *Høyr kor kirkjeklokka lokkar*; Orgelsuite, op. 22b; *Fanfare og blues*, op. 57; *Allmakts Gud og Kjærleiks Fader*
Harald Rise (orgel)

Früh: Berg, Schönberg, Webern

Lieder
Marianne Beate Kielland, mezzosopran; Nils Anders Mortensen (klaver)
Lawo LC 1033 (48 minutter)
1 2 3 4 **5** 6   www.lawo.no

Her er en smart måte å få folk til å lytte til Schönberg, Berg og Webern på – de tre monstrene i Den andre wienerskole. Fremdeles, etter hundre år, skremmes engstelige tilhørere av disse navnene. Skogs fotografiene på omslaget er nedtonet, og komponistenes navn er så små at du knapt kan se dem. Disse sikkerhetsforanstaltningene er unødvendige: alle sangene er tidlige, fra før komponistene sprang inn i atonaliteten; tonespråket er tilgjengelig senromantisk, bare med en snev av kromatikk nå og da, som peker fremover mot det som skal komme. Marianne Beate Kielland synger dem vakkert, med åpenbar oppmerksomhet på tekstene og en lokkende kvalitet i stemmen som trekker deg inn. Og du finner ikke en følsommere pianist enn Nils Anders Mortensen. Den eneste skjønnhetsflekken er at CDen er så kort – med musisering av slik kvalitet, er det synd ikke å utnytte muligheten til å la publikum høre en halvtime til av den.

en intens klang av nøktern begeistring. Den innledende *Gaudeamus* (2007) har, med sitt ettertrykk på krapp akkordisk progresjon, et fransk anstrøk – og Habbestad kommer senere nær den skjøre klangverdenen til orgelkomponister som Langlais og Litaize. *Allmakts Gud og Kjærleiks Fader* (2005) er en freidig idé: han tar Widors Toccata og understøtter den med den norske koralen i pedalene. Ildfullt spill fra Harald Rise på orgelet i Bergen Domkirke, førsteklasses lyd fra ingeniøren Trond Kjelsås og omfattende artikler i albumheftet av Habbestad selv og Olaf Eggestad.